

ASOCIJACIJA KOSOVSKIH OPŠTINA

IZVRŠNI SADRŽAJ IZVEŠTAJA O PROGRESU ZA 2016 GODINU

1. IZVRŠNI SADRŽAJ

Tokom 2016. godine, Asocijacija kosovskih opština radila je u funkciji zastupanja i zaštite interesa opština, pružanju unapređenih usluga i na poboljšanju učinka opština, konsolidaciji i jačanju novih struktura AKO-a i boljem finansijskom učinku. Ove aktivnosti su zasnovane na Strateškom planu AKO-a za period 2016-2020, Godišnjem planu 2016 i zakonodavnoj agendi i godišnjim prioritetima utvrđenim od strane rukovodećih struktura.

Znajući da su glavne linije strateškog plana AKO: (1) Zastupanje i proaktivno lobiranje, (2) Efikasno povećanje kapaciteta, (3) Obezbeđivanje boljih usluga i (4) Organizaciona efikasnost, AKO je pratila ove tačke i u godišnjem planu 2016.

Što se tiče prve tačke Strateškog plana, AKO je preko svojih godišnjih aktivnosti koje su predstavljene u Godišnjem planu rada za 2016. godinu, uspela da ispuni do 68% ciljeva. Tokom ove godine, u ovoj oblasti, AKO imala izazove od centralnih institucija (Vlade i Skupštine), koje se nisu pridržavale svoje zakonodavne agende, za neke zakone koji nisu procesirani za amandmane, kao Zakon o lokalnoj samoupravi, AKO nije imala mogućnosti da pošalje svoje komentare i preporuke kao što je isplanirano. Takođe, primećuje se da nema međuministarske koordinacije i između ograničenja međunarodnih partnera u usklađivanju stavova o pitanjima koja u se tiču lokalnog nivoa (detalji su dati na stranici 7).

Oko efikasnog povećanja kapaciteta, kao drugi cilj, AKO je preduzela niz aktivnosti na osnovu Strategije, godišnjeg plana, ali i studiji DEMOS/SDC, uključujući i obuke, studijske posete, radionice, itd. U tom smislu ovaj cilj, koji je ove godine uticao na punu implementaciju, postignut je na osnovu rada sa gradonačelnicima opština, Kolegijumima, članovima opštinskih skupština i drugim lokalnim zvaničnicima. Uprkos ovim rezultatima, uočeno je da je izazov u tom smislu drugačiji pristup lokalnih i međunarodnih institucija koje obezbeđuju obuke, uprkos potrebama opština i bez koordinacije procene potreba između samih korisnika ovih obuka.

Kod trećeg cilja, AKO je ponudila unapređene usluge koje su imale direktan uticaj na učinak opština kroz razne oblike. To je postignuto kroz analize, istraživanja, tehničku pomoć i drugih studija koje se odnose na pružanje kvalitetnih usluga svojim građanima. Kao indikator merenja u realizaciji ovog cilja, postoje istraživanja od strane lokalnih i međunarodnih organizacija koje odmeravaju percepciju i zadovoljstvo građana prema opštinama, istraživanja koja lokalni nivo stavljaju više nego centralni nivo. Izazov AKO-a u tom pogledu bila je neravnoteža između opštinskih zahteva i budžetskih mogućnosti AKO-a za njihovo ispunjenje i u nekim slučajevima nespremnost centralne vlade da odgovori potrebeama opština.

Tokom 2016 godine AKO je u potpunosti ispunila cilj za organizacionu efikasnost prema godišnjim planiranjima. U tom smislu, političke strukture AKO-a, koje se potpuno lišene svog političkog odela, podržale su i zastupale opštinske zahteve, bez obzira na njihovu etničku, političku i rodnu pripadnost. Ovo jedinstvo naših struktura donelo je ove pozitivne rezultate koji su uspešno realizovani od strane izvršnog dela AKO-a.

Takođe, u smislu prikupljanja članarine, AKO u 2016. godini, ne samo što je nastavila sa pozitivnim trendom, već je uspešno nadmašila sva očekivanja u ostvarivanju ovog cilja. Tako da cilj predviđen u našem budžetu za 2016. godinu iznosio je 135,000€, AKO je ostvarila i prekoračila ovaj cilj, prikupivši 180,449€.

Sve veći zahtevi opština prema AKO-u oko davanja usluga i njihove raznolikosti, do sada nepokrivenih, predstavlja jedan novi izazov, posebno u narednim godinama. Ovi zahtevi dolaze kao rezultat zastupanja i podrške jačanja AKO-a na lokalnom nivou, gde su opštine naglasile svoje visoko poverenje prema AKO-u kao jedini mehanizam koji štiti, lobira i podržava njihove zahteve na svim nivoima i forumima. U tom kontekstu, izazov ostaje preopterećenje izvršnog osoblja AKO-a, da zadovolji potrebe opština koje se povećavaju iz godine u godinu. Takođe, izazov je pitanje budžeta, jer AKO sa sopstvenim prihodima može pokriti uglavnom operativne troškove, a za razvoj aktivnosti zahteva se i budžetska podrška od strane partnera.

S druge strane, strateška tačka koja je najveći izazov za AKO, u njenoj implementaciji jeste izgradnja efikasnih kapaciteta na lokalnom nivou, uglavnom zbog nedostatka koordinacije, posebno kada je većina organizacija koje se bave lokalnim nivoom, treba svakako da se bave i izgradnjom kapaciteta, gde efikasni rezulteti ne samo što često puta nedostaju, već dovode do situacije gde se gubi smisao ove aktivnosti sa aspekta samih korisnika.

Što se tiče Plan rada za 2016 godinu, tokom ove godine AKO je realizovala preko 90%. Ovaj plan je revidiran nakon prvih šest meseci gde je primećeno da je u nekim slučajevima bilo zakonodavne aktivnosti koje nisu bile predviđene u zakonodavnoj agendi Vlade i Skupštine, posebno o pitanjima koja se odnose na podzakonske akte, stoga povećane su aktivnosti i naše akcije u suočavanju sa ovim promenama. Sa druge strane, na inicijativu AKO u 2016.godini, izrađen je Koncept- dokument o Nacrtu- zakona za davanje Opštinske imovine na korišćenje i Nacrt- zakon o tretiranju nelegalne gradnje i tokom 2017. godine očekuje se njihova finalizacija.

Kod prvog cilja o planu rada, lobiranju i zastupanju, uprkos naporima AKO-a, nisu uzete u obzir sve naše preporuke. To je zbog toga što u nekim slučajevima centralni nivo razvija svoje politike i razvoje sagledava iz nacionalnog ugla a ne samo sa lokalnog ugla.

Takođe, u 2016. godini, bilo je nekih odstupanja od plana rada sa izmenama i dopunama određenih zakona, pošto neka resorna ministarstva nisu predvidela u svom zakonodavnom planu za 2016. i iz toga razloga AKO nije imala aktivnosti i akcije kao što je Zakon o lokalnoj samoupravi.

U ovom periodu lobiranja, AKO je usredsređena na: (1) Nacrt- zakon o davanju na korišćenje i razmenu opštinske nepokretne imovine (u kontinuitetu treba da se lobira u ovom nacrtu- zakona); (2) Nacrt- zakon o tretiranju nelegalne gradnje; (3) Nacrt- zakon o inspekciji; (4) Nacrt- zakon o lokalnim finansijama; i (5) Nacrt- zakona o porezu na imovinu. Predstavnici Asocijacije Kosovskih Opština učestvovali su u Nacionalnom savetu za ekonomski razvoj i integraciju i Nacionalnoj komisiji za borbu protiv korupcije, gde su izneti stavovi kosovskih

opština. Postignuti rezultat do sada bio je da je 68% preporuka i sugestija AKO-a inkorporirano u konačnim nacrtima-zakona usvojenih od strane Skupštine Kosova. Ovaj rezultat se može smatrati zadovoljavajućim za AKO.

Odbor i Kolegijum AKO-a izradili su godišnje planove rada sa prioritetima, obavezama i ciljevima, na osnovu zakonodavne agende Centralne Vlade. U ovom izveštajnom periodu održano je prosečno 6 sastanaka za svaki Kolegijum (neki kolegijumi nekoliko sastanaka), 32 sastanaka predsedništva Kolegijuma razvijajući i konsolidujući najmanje po dva stava za svaki Kolegijum. Pored toga, AKO je učestvovala na sastancima raznih komisija u cilju obezbeđivanja davanja komentara i sugestija, kao i razmatranju nacrti- zakona tokom razmatranja zakonodavstva.

Tokom perioda izveštavanja, u drugoj formi mogu se navesti i sledeća dostignuća:

- Nacrt zakona o inspekciji nije prihvaćen od strane AKO-a (i za sada ovaj nacrt je povučen iz diskusije zbog stava AKO-a), gde je jedna od glavnih primedbi koja je evidentirana bila ona o prethodnom upozorenju inspekcije privrednih subjekata na različitim nivoima upravljanja. Nakon preporuka AKO-a, neće biti primenjen u praksi, jer je u suprotnosti sa drugim zakonima koji su na snazi, takođe to će ometati rad inspeksijskih službenika, sa mnogim birokratskim i višestrukim procedurama.

Kod nacrti- zakona o tretiranju nelegalne gradnje, angažovanje AKO-a zastupalo je za:

- 1) da zahtevi opština za izdvajanje i smanjenje takse za legalizaciju iznose 1.00 €
- 2) da za socijalne slučajeve legalizacija bude besplatna kao i deo olakšica za građane da se proces legalizacije sprovede od opština a ne od privatnih preduzeća.
- 3) zbog visokih troškova, sa ciljem da opština ide kod građanina da obavi legalizaciju.

- Izmenom i dopunom Zakona o Kosovskoj agenciji za Privatizaciju (KAP), AKO je postigla da se inkorporira zahtev opština za vraćanje nepokretne imovine u vlasništvo opština od KAP-e, obustava procesa likvidacije u slučajevima kada je imovina opštinska nakon donošenja odluke od strane Skupštine opštine.
- U Katalogu radnih mesta ako je angažovana i dala je konkretne preporuke da radna grupa treba da popuni Katalog i sa pozicijama koje ima lokalni nivo što na početku nije bilo obuhvaćeno. Neangažovanje AKO-a sa stručnim kolegijumima zaobićiće mnoga radna mesta i platni koeficijent civilnih službenika na lokalnom nivou i opštine ne bi bile konsultovane i ne bi bile obuhvaćene u procesu i njihovi zahtevi bi ostali netretirani.
- Nakon preporuka AKO-a o Nacrtu zakona za davanje i razmenu opštinske nepokretne imovine, njima bi se olakšale procedure, omogućilo bi im se više ugovornih odnosa sa poslovanjima koji bi uticali na opštinski ekonomski razvoj, na zapoljšavanje maldih i na učinak opštine uopšte. AKO smatra da će ovim izmenama opštinama biti lakše ubuduće da ambijent učine atraktivnijim za inostrane i domaće investicije.

U funkciji ispunjenja statutarnih obaveza održana je Godišnja generalna skupštine, sastanci Saveta gradonačelnika i redovni sastanci Odbora AKO-a. Drugi segment jeste i usvajanje Novog strateškog plana AKO-a 2016-2020. Odbor je održao najmanje 10 formalnih sastanaka i nekoliko neformalnih. Savet gradonačelnika AKO- a sastao se na šest redovnih sastanaka.

Trebamo imati u obzir da osim broja sastanaka koje smo gore naveli, Odbor i Savet AKO-a imali su još nekoliko drugih sastanaka sa resornim ministarstvima i Premijerom Kosova, sastanci koji su bili u suorganizaciji sa AKO-om.

AKO je nastavila da održava kontakt i kontinuiranu komunikaciju sa opštinama. U ovom periodu u opštine je dostavljeno preko 85 različitih dopisa, obaveštenja, izveštaja, povratnih odgovora, nacрта- zakona, nacрта -propisa, preporuka, predlog stavova, itd. Web stranica AKO-a nastavlja da se održava na dnevnim osnovama i ove godine je takođe dizajniran i razvijen nova web –stranica AKO-a sa novim izgledom i sadržajem. 'Facebook' stalno se postiraju sve novosti i aktivnosti i dvomesečne publikacije Biltena. Ovde se mogu pomenuti aktivnosti "Nedelja opština" gde u saradnji i uz podršku MALS, DEMOS i GIZ, AKO obeležava 15. godina od osnivanja i povećala je svoj ugled kao zastupnica interesa opština.

Sa finansijskog aspekta, tokom 2016 godine od članarine je prikupljeno 180,449 €, gde je prekoračen cilj određen u iznosu od 135,000€. Pet od šest opština Kosova sa većinskim srpskim stanovništvom uplatilo je članarinu (Gračanica, Ranilug, Parteš, Novo Brdo i Klokot su uplatili a Štrpce nije uplatilo).

Saradnja sa partnerima, AKO-u je pomogla u lobiranju i zastupanju u realizaciji mnogih projekata koje su dobile opštine bilo u fondovima, finansijskoj podršci u projektima, davanju usluga, usavršavanju radnika, razmeni iskustava itd. SDC-a kao glavni partner u razvoju i unapređenju AKO-a dala je suštinski doprinos kao podrška AKO-u. Saradnje sa sličnim projektima su implementirane sa DEMOS, GIZ, NALAS, ACT/USAID-in, UNDP, UNICEF, Save the Children, Projekti podržani od Evropske komisije, OEBS-a itd. Takođe, organizovani su sastanci "Prijatelji AKO-a" sa glavnim partnerima opština Kosova koji se bave i rade u oblasti lokalne uprave.

AKO je nastavila da zastupa stavove i interese opština i da doprinosi u koordiniranju donatora redovnim učestvovanjem na sastancima Upravnog odbora u važnim projektima donatora u oblasti lokalne uprave i komunalnih usluga kao što su SDC/DEMOS, SDC/RWSSP, GIZ/SMS, itd.

2. STRATESKI CILJEVI AKO-a ZA 2016 GODINU

Strukture Asocijacije Kosovskih Opština u 2016 godini pratile su objektivne zasnovane na novoj Strategiji 2016/2020 i Godišnjem planu AKO-a. Jedan od glavnih ciljeva za 2016 godinu su: Zastupanje i zaštita interesa opština putem lobiranja i zastupanja, pružanje unapređenih usluga i poboljšanje učinka opština, funkcionalnost struktura AKO-a, finansijska stabilnost, saradnja sa partnerima, u referentnoj tački AKO-a, komuniciranje sa opštinama i učinak administracije AKO-a.

3. RAZVOJ I KONSOLIDACIJA POLITIKA (STAVOVI)

U nastavku dosadašnjeg procesa, Asocijacija Kosovskih Opština imala je za cilj da preko svojih struktura kao što je: Odbor, Savet gradonačelnika, Kolegijumi i Komisije konsoliduje svoje stavove u odnosu na centralne institucije u cilju razvoja politika koje će pomoći u jačanju stalne uloge opština.

U ovoj godini, lobiranje AKO-a bilo je usredsređeno na nekoliko pitanja koja su od prioriteta za opštine, kao što su: Nacrt- zakona o davanju na korišćenje i razmenu opštinske nepokretne imovine, nacrt-zakon za tretiranje nelegalne gradnje, nacrt- zakon o inspekciji, nacrt- zakon lokalnim finansijama i nacrt- zakon o porezu na imovinu.

U isto vreme konsolidacija stavova i politika urađena je i za pitanja kao što su regulisanje isplate članova Skupštine opštine - dnevnicama a ne platama (za ovakav stav pitani su svi članovi opštinskih skupština na Kosovu, opštine članice AKO-a), produženje roka za reviziju budžeta do 3. juna od strane Ministarstva finansija (da nije bilo ovog odlaganja, opštine bi mogle izgubiti finansijska sredstva koja bi se veoma odrazila na nerealizaciju kapitalnih projekata u interesu građana), jer je rok bio kratak i opštinama još uvek treba vremena za rebalans budžeta i učešće predstavnika Asocijaje opština u Nacionalnom savetu za ekonomski razvoj i prezentacija stavova kosovskih opština.

AKO je redovno sazivala Odbor i Kolegijum za godišnje radne planove, prioritete, angažovanja i ciljeve zasnovane na zakonodavnoj agendi Centralne vlade. U okviru godišnjih planova Kolegijuma nastavljeno je ozbiljno tretiranje i nastavak rada na implementaciji strategija kolegijuma. Drugi segment je i nova Strategija AKO-a 2016/2020.

4. LOBIRANJE I ZASTUPANJE

4.1 Lobiranje

AKO se i ove godine bavi lobiranjem kao glavni stub i najuticajniiji kod opštinskih vlasti. U određenim slučajevima, lobiranje AKO često traje duže vreme i nakon konsolidacije stavova i sa drugim organizacijama i donatorima koji su uključeni u lokalnoj upravi na Kosovu. Ali ovde postoji za nas izazov i u jednom drugom aspektu kao promena pristupa donatora oko različitih pitanja koja direktno utiču na proces lobiranja AKO-a. Postoje slučajevi kada je do ove godine jedan veoma važan donator bio za decentralizaciju jedne usluge na opštinskom nivou, a sada u ime projekata i njihove organizacione održivosti oni su protiv dosadašnjih stavova i principa, i podržavaju centralnu vladu u aktivnostima koje nisu za decentralizaciju jedne usluge. Ovo dovodi AKO u veoma tešku poziciju sa donatorom. Međutim, postoji nada da će donatori ubrzo shvatiti i prihvatiti da je glavni zadatak AKO-a da se napomenu / čuju stanovišta opštinskih interesa.

Takođe, AKO je stalno imala izazove što se tiče lobiranja i sa drugih aspekata. Pored mnogih organizacija koje rade na raznim projektima oko lokalne samouprave i njihovih aktivnosti

vezanih za lobiranje, oni ponekad dupliraju svoje radne aktivnosti, radeći dokumenta, dajući obuke, slične radionice slične sa onima iz AKO-a. Oko lobiranja postojala je jedna tendencija za intervenciju od strane ministarstva koje se bavi administriranjem opština. MALS je imala za cilj da stvori jedan mehanizam sličan profesionalnim mehanizmima AKO-a. Kolegijumi, da bi preispitali sve zakone i podzakonske akte u fazi javne rasprave, a zatim da izađu sa preporukama, da su one od MALS-a. MALS je tražio finansijsku podršku od DEMOS oko ove inicijative i nakon što je AKO dobila jedan nacrt dokument za raspravu od MALS-a oko ovog pitanja, AKO je imala konsultacije sa DEMOS-om i SDC-om, i nakon ovih konsultacija DEMOS nije finansijski podržao jednu takvu inicijativu. Mislimo da smo uspeli da zaustavimo ovu inicijativu MALS-a, sprečavajući da naš dugogodišnji rad kopira i da nas ometa u našim aktivnostima u narednom periodu, jer je lobiranje jedan od naših glavnih fokusa u realizaciji ciljeva AKO-a. Dakle, osim obaveza i dosadašnjih angažovanja zasnovanih na godišnjem planu, AKO treba svakako da bude watch-dog za sve organizacije i institucije, kako neko ne bi pokušao da igra istu ulogu kao AKO.

I ove godine takođe, kao izazov pojavilo se upravljanje ljudskim resursima, gde su kadrovski rukovodioci podneli zahtev za formiranje Kolegijuma kadrovskih rukovodilaca. Zahtev je razmotren i odobren u aprilu 2016. godine, gde je osnovan Kolegijum kadrovskih rukovodilaca. Tako je ukupan broj stručnih kolelegijuma AKO-a dostigao 13. Važno je napomenuti da su oni dobro organizovani i ako bi rukovodstvo AKO-a bilo ravnodušno prema njihovom zahtevu, oni bi istovremeno formirali jednu vrstu foruma kadrovskih rukovodilaca i izvršavali bi svoje aktivnosti odvojeno kao struktura, bez koordinacije sa AKO-om. Oblast personela vezana je za sve procedure zapošljavanja po opštinama, učinkom civilnih službenika, povećanjem kapaciteta, stepenovanjem, unapređenjem, itd. Dakle, ovaj Kolegijum će sada pomoći da civilna služba u opštinama, koordinira politike regrutacije, da koordinira aktivnosti u vezi izgradnje kapaciteta, da koordinira politike oko nacrt-a zakona koji se odnose na oblast civilne službe, u vezi plata i oko drugih zakona koji se odnose rad civilnih službenika u profesionalnoj oblasti, sertifikovanje određenih kategorija civilnih službenika, itd. Iz tog razloga, očekuje se da ovaj Kolegijum bude veoma važan.

Na kraju, u delu lobiranja, nažalost, pored svakodnevnih angažovanja oko lobiranja, zastupanja, zaštite interesa opština, izgradnje kapaciteta, razmene iskustava između opština, organizovanje konferencija, radionica, itd., AKO ima izazov i potrebno je da troši energiju i vreme i na pitanja koja su gore pomenuta, što prema našem mišljenju, ne čini čast daljem razvoju lokalne demokratije na Kosovu i jačanju lokalnih organizacija koje rade za i u ime lokalnih organa na Kosovu.

4.2 Nacrt zakon o Inspekciji

Kontekst

Nacrt zakona o Inspekciji donet je od Ministarstva trgovine i industrije (MTI), predstavlja jedan od glavnih zakona za opštine. Usvajanjem ovog zakona, opštinama bi se olakšalo uspostavljanje reda naročito u poslovnim aktivnostima preduzetim u opštini. U cilju koordiniranja stavova opština u odnosu na ovaj nacrt- zakon, organizovano je nekoliko sastanaka između kolegijuma za Inspekciju, rukovodstva AKO-a i sa službenicima MTI-a.

Dostignuća

Koncept MTI-a za regulisanje oblasti inspekcije u opštini, smatran je da nije prihvatljiv od lokalnog nivoa, podnoseći konkretne argumente sa primerima u praksi. Jedna od glavnih primedbi koja je evidentirana bila je prethodno upozorenje kontrole privrednih subjekata, dobijanje prethodne saglasnosti odgovornog lica u cilju realizacije inspekcije ili zahtev za ovlašćenje od nadležnog suda za pristup lokalima bez saglasnosti odgovornog lica. Kao takav ovaj zakon prema opštinskim direktorima za inspekciju ne bi mogao da se sprovede i da bude funkcionalan, kao što se desilo i što se dešava sa sprovođenjem zakona o tržišnoj inspekciji. Dakle, razmatrajući ove primedbe, nacrt- zakon je obustavljen i povučen iz daljih diskusija sa interesnim grupama. Nakon preporuka AKO-a, ovaj dokument je vraćen u Ministarstvo trgovine i industrije na ponovno razmatranje.

Uticao

Usvajanje ovog nacrt- zakona, uzimajući u obzir stavove AKO-a, postignuti sa konsenzusom od opština, olakšaće funkcionisanje opština u oblasti inspekcije, oblast koja je najvažnija u lokalnoj samoupravi, kroz koju se direktno utiče na kvalitet života građana. U suprotnom, nacrt-zakon bez preporuka AKO-a ne bi mogao biti primenjen u praksi, jer je u suprotnosti sa drugim zakonima koji su na snazi, takođe bi ometao rad službenika za inspekciju, sa procedurama koje su isuviše birokratske i višestruke.

Zaključak

Ako bi se ovaj zakon usvojio kao takav, mogao bi dovesti do mnogih konfliktnih situacija između građana i lokalnih institucija na Kosovu. Ovo je i izazov za AKO, jer se trebaju ubediti međunarodne organizacije, da pre nego što započnu izradu zakona treba uzeti u obzir i političke okolnosti, ekonomske i građanske na Kosovu, jer se zakoni koji su u izradi na ovaj način ne bi se mogli implementirati na terenu.

4.3 Zakon o tretiranju nelegalne gradnje (novi zakon)

Kontekst

Od usvajanja Zakona o tretiranju nelegalne gradnje u decembru - 2013, proces legalizacije se konstantno suočava sa izazovima u ovoj oblasti. Uprkos neprekidnim sugestijama AKO-a, da taj proces treba da ima značajne promene da bi imao uspeha u njegovoj implementaciji, ali one nisu uzete u obzir od strane Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja do momenta njegovog suočavanja i potpunog neuspeha. Na insistiranje AKO i nakon nekoliko sastanaka sa ministrom, MSPP konačno je preuzelo inicijativu da se ponovo izradi nacrt-zakon o tretiranju nelegalne gradnje. Treba istaći da je na Kosovu evidentirano preko 350.000 nelegalne gradnje i zbog postojećeg zakona o legalizaciji u svim opštinama na Kosovu, nije se prijavilo njih ni 5%. Ova činjenica je navela opštine na Kosovu da preko AKO-a započnu lobiranje na centralnom nivou za početak izmene ovog zakona. Istovremeno želimo da naglasimo da je ministar MSPP bio veoma konstruktivan što se tiče preporuka AKO-a o početku procesa izmene ovog zakona.

Dostignuća

Angažovanje AKO-a je usredsređeno na zahteve opština za izdvajanje i smanjenje takse za legalizaciju, jer je ova taksa podstakla građane da ne podnesu zahtev za legalizaciju bespravno podignutih objekata. Kolegijum za prostorno planiranje u okviru AKO-a, preporučio je da taksa za legalizaciju bude 1.00€, dok za socijalne slučajeve da legalizacija bude besplatna (ovo se odnosi na nelegalne objekte do 450 m²). Ovaj predlog je podržan od strane Saveta gradonačelnika. Takođe, kao deo olakšica za građane proces legalizacije sprovode opštine, a ne privatne kompanije zbog visoke cene, jer je moto i cilj da opština ide kod građanina i završi proces legalizacije. Sa ovom promenom, za građane, ovaj proces legalizacije će biti jednostavniji, a ne kao što je bio ranije. Do sada, ljudi su bili prinuđeni ili je postojala potreba da angažuje jednu privatnu kompaniju, u cilju prikupljanja i regulisanja dokumenata da apliciraju za legalizaciju. Takođe je zahtevano da se nakon završetka procesa legalizacije, imovina se automatski prenese i u katastarsku dokumentaciju kao završni proces legalizacije imovine građana.

Uticaj

Novim izmenama u nacrt-zakona o tretiranju nelegalne gradnje, opštine će imati mogućnosti da uspešno završe tretiranje postojeće nelegalne gradnje uspotavljajući pravila u oblasti izgradnje, kako bi se prekinulo sa nelegalnom gradnjom i kako bi se jednom završio proces legalizacije za sve opštine u budućnosti, ali sa druge strane učiniće da građani lakše legalizuju bespravno izgrađene objekte.

4.4 Zakon o Kosovskoj agenciji za Privatizaciju

Kontekst

Ministarstvo finansija je započelo sa procesom izmene i dopune Zakona o Kosovskoj agenciji za privatizaciju. Ova institucija i njena aktivnost su bile tema debate nekoliko puta, a osim odgovarajućih kolegijuma i Saveta gradonačelnika AKO-a. Imajući u vidu značaj koje imaju aktivnosti AKO-a za opštine sa inicijativom AKO-a, organizovan je jedan niz sastanaka između struktura AKO-a i rukovodstva KAP-e, sa ciljem predstavljanja pozicije opština u odnosu na nepokretnu imovinu društvenih preduzeća pod upravom KAP-e a koja su u opštinama Kosova.

Dostignuća

Zahtevi AKO-a podneti MF za uključivanje stavova AKO-a u procesu izmene i dopune Zakona o KAP-i kao zahtev za povratak nepokretne imovine u vlasništvo opštine od KAP-e, zaustavljanje procesa likvidacije u slučajevima kada je imovina opštinska nakon donošenja odluke od strane njihovih skupština opština bio bi jedan važan uspeh stalnih višegodišnjih zahteva opština da se tretira ovo pitanje.

Uticaj

U cilju ispunjenja lokalnih institucionalnih potreba, nepokretne imovine trenutno su administrirane od KAP-e, u slučaju prelaska u opštinsku imovinu, omogućiće da se to zemljište iskoristi za drugu namenu a što će uticati na javni interes. Takođe, obustava procesa likvidacije i davanje ovih imovina opštinama, biće jedna dodatna mogućnost za opštine sa aspekta regulisanja i unapređenja procesa lokalnog ekonomskog razvoja.

4.5 Katalog radnih mesta

Kontekst

Katalog radnih mesta od prošle godine je u procesu realizacije i još uvek nije finalizovan. Proces oko usaglašenosti stavova između centralnog i lokalnog nivoa bio je dosta izazovan. Civilna služba na Kosovu je jedinstvena, takođe funkcioniše na osnovu zasluge, dakle cilj AKO-a je da se iste pozicije tretiraju kako na centralnom nivou tako i na lokalnom nivou. Ovaj proces regulisanja kategorizacije radnih mesta predstavlja jedan deo reforme administracije koji se želi postići na Kosovu i istovremeno ovom procesu očekuje se da pomogne i usvajanje Zakona o platama, jer još uvek nije kompletiran sistem onako kako treba svako radno mesto da se reguliše sa finansijskim troškovima i sa ovim dodatnim sredstvima za povećanje kapaciteta civilnog službenika.

Dostignuća

AKO je pre svega pomogla da se izradi model- dokument za kategorizaciju radnih mesta na lokalnom nivou. Nekoliko puta su organizovani sastanci sa profesionalnim kolegijumima, predsednicima opština, Ministarstvom javne uprave, istovremeno sa zvaničnicima MJU-a, u cilju uključivanja svih pozicija koje su funkcionalne u opštinama i usklađivanje koeficijenata između istih pozicija. U jednoj velikoj meri (oko 93%) naših zahteva je uzeto u obzir i dalje se radi na finalizaciji dokumenta, da službenici opština budu konsultovani u svim fazama procesa kako bi bili obuhvaćene sve radne pozicije i regulisanje koeficijenata plata kao što treba u katalogu radnih mesta. Implementacija Kataloga radnih mesta trebala je da se sprovede od avgusta 2016, ali još uvek se nisu dogovorila dva resorna ministarstva, Ministarstvo finansija (MF) i Ministarstvo javne uprave (MJU), jer prema MF treba da se usvoji zakon o platama kako bi prethodio sprovođenju Kataloga radnih mesta.

Uticaj

Mnogi pozicije na lokalnom nivou nisu bile predviđene u katalogu radnih mesta, jer u radnoj grupi nije bilo niti jednog člana iz lokalnog nivoa da zastupa pozicije civilnih službenika u opštinama. AKO je preuzela ovu ulogu i stalno je lobirala, angažovana i dala je konkretne preporuke da Radna grupa treba da popuni katalog radnih mesta sa pozicijama koje ima lokalni nivo a koje na početku nisu bile obuhvaćene. Takođe, kasnije ponovo je lokalni nivo imao izazov neusaglašavajući neke iste pozicije sa istim koeficijentom između centralnog i lokalnog nivoa. Neangažovanje AKO-a sa stručnim kolegijumima izuzelo bi mnoga radna mesta i koeficijente plata civilnih službenika na lokalnom nivou i opštine ne bi bile konsultovane, ne bi bile uključene u procesu i njihovi zahtevi ne bi bili tretirani.

4.6 Nacrt zakon o davanju na korišćenje i razmenu opštinske nepokretne imovine

Kontekst

Posle dve i po godine rada na lobiranju AKO-a, kroz različite oblike i stalne zahteve u Vladi da ovaj zakon treba da ide u procedure izrade. Ministarstvo administracije lokalne samouprave je izradilo concept- dokument. Ovaj zakon iako je bio na snazi nije primenjen jer je zakonu nedostajao prostor za davanje mogućnosti za lokalni ekonomski razvoj.

Dostignuća

Najveći uspeh je da će se ovaj zakon promeniti (posle dugog perioda rada i posvećenosti AKO). AKO je takođe predstavila konkretne preporuke koje treba razmotriti i koje su i glavni cilj zbog čega zakon treba promeniti. Ključna pitanja koja treba tretirati u oblasti davanja na korišćenje i razmenu nepokretne imovine opštine su: - procedure za izbor privatnog investitora, procedure o pregovaranju sporazuma i okolnosti kada se mogu oni pregovarati bez konkurentnih procedura, - Izgradnja jednog elektronskog sistema registra opštinske nepokretne imovine i utvrđivanje njihove namene, - davanje na korišćenje nepokretne imovine u svrhu izgradnje kolektivnih stambenih prostora za socijalne ciljeve. Treba naglasiti da AKO nekoliko godina lobira da ovaj zakon počne da se menja i konačno je uspela da svojim glasom podstakne Ministarstvo administracije lokalne samouprave da inicira izmenu ovog zakona. AKO bi trebalo da lobira u MALS (kao sponzor ovog zakona) da ono počne sa izmenama i dopunama ovog zakona, umesto da se to desi bez ikakvog lobiranja, s obzirom da MALS navodno štiti interese opština u Savetu ministara. Zakon bi trebalo da počne da se izrađuje u 2017. godini i takođe da počne da se sprovodi ove godine.

Uticaj

Opštine se suočavaju sa mnogim problemima u pogledu davanja opštinske imovine na korišćenje i razmenu. Ovaj zakon direktno se tiče interesa opština, posebno interesa koji se odnose na lokalni ekonomski razvoj. Promena ovog zakona, uzimajući u obzir preporuke AKO-a, opštinama će olakšati procedure, omogućiće više ugovornih odnosa sa poslovanjima koja će uticati na razvoj opštine, na zapošljavanje mladih ljudi i učinak opštine generalno. AKO smatra da će ovim promenama opštinama biti lakše u budućnosti kako bi bile više atraktivnije za strane i domaće investicije. Dakle, u procesu je javne rasprave Koncept- dokument za ovaj zakon. Koncept je predvideo tri alternative: 1) ostanak istog zakona na snazi; 2) izmena i dopuna zakona i 3) izrada novog zakona. AKO je razmotrila ovaj Koncept- dokument sa stručnim kolegijumima i izašla je sa stavom da podržava treću opciju, izradu novog zakona, koji bi dao veće mogućnosti opštinama za njihov ekonomski razvoj. Uskoro se očekuje da ovaj koncept dokument se usvoji u Vladi, a zatim da nakon usvajanja započne proces izrade zakona, gde će AKO biti član radne grupe i daće svoj stručni doprinos.

4.7 Zakon o katastru

Kontekst

Pošto smatramo da ovaj zakon centralizuje jednu nadležnost koju imaju opštine, katastar, takođe centralizuje i jedan deo osoblja i ono što je najvažnije, finansijske prihode, koje inkasira opština od usluga koje nudi građanima, preneće se u Agenciji za katastar, onda smo se mi povukli kao član radne grupe i istovremeno podneli smo naše primedbe, da smo protiv i da se ne slažemo da se katastar reguliše u vertikalnoj liniji i šta više da se prenesu i finansije kao i osoblje.

Dostignuća

Zahvaljujući našem stalnom lobiranju sa predstavnicima Ministarstva finansija, uspele smo da navedeno Ministarstvo zaustavi centralizaciju finansija u oblasti katastra iz opština u Katastarsku agenciju Kosova. MF je odbilo predlog Katastarske agencije da sama upravlja svojim finansijama, jer ne postoji mehanizam koji kontroliše ove prihode, tako da finansije treba da ostanu na lokalnom nivou.

Uticao

Opštine među svojim odeljenjima imaju Direkciju za katastar, dakle tu se upravlja katastrom, ima osoblje i sigurno se stavaraju i prihodi od usluga koje se pružaju građanima. Ako bi se centralizovala ova nadležnost, opštine bi izgubile deo osoblja i smanjili bi im se finansijski prihodi.

4.8 Zakon o javnoj nabavci

Kontekst

Nakon izmena u Zakonu br. 04 / L-042 o javnim nabavkama u januaru 2016, AKO je organizovala radionicu sa većinom kolegijuma i sa svim službenicima javne nabavke u opštinama. Sa ove radionice proizišlo je da gore navedeni zakon (dopunjen i izmenjen) obavezuje da se službenici nabavke obučavaju i sertifikuju u skladu sa pravilnicima, uputstvima i relevantnim odlukama Regulatorne komisije za javne nabavke (RKJN) pošto su postojeći sertifikati važeći do 31. decembra 2016. godine.

Prema Zakonu o javnim nabavkama, 31. decembra 2016 godine završava se validnost sertifikata za javne nabavke za sve službenike nabavke. Da bi se osigurao kontinuitet javne nabavke na opštinskom nivou i u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, RKJN i Institut za javnu administraciju, uz podršku Asocijacije Kosovskih Opština i programa USAID-a "Unapredimo Kosovo Zajedno" organizovali su obuke za sertifikovanje opštinskih službenika za javne nabavke.

Dostignuća

Nakon organizovanja i pozivnice od strane AKO-a, gradonačelnici 38 opština podneli su formalne zahteve u RKJN za obuku i sertifikaciju dva službenika za javne nabavke do kraja 2016. godine. Profesionalna obuka i sertifikovanje službenika za javne nabavke javna na opštinskom nivou održava se u periodu od 15 dana u sali Studentskog centra u Prištini u periodu od 6. septembra do 25. novembra. Opštine u cilju olakšavanja procesa praćenja obuka podeljene su u dve grupe. Na osnovu člana 25. Zakona o javnim nabavkama, opštinski službenici će nakon obuke polagati test i na osnovu rezultata dobiće sertifikat za obavljanje poslova javnih nabavki za tri naredne godine.

Uticaj

Izmenom Zakona o javnim nabavkama i obaveznog zahteva za sertifikovanje službenika za nabavke u opštinama, kroz ove obuke je omogućen nastavak procesa nabavke u opštinama bez ikakvog zastoja.

Pored sticanja novih znanja o promenama u nabavci, opštinski službenici nabavke su imali priliku i da se usavršavaju u modulima e-nabavki kao jedna novina na Kosovu i to je u skladu sa ciljevima AKO za unapređenje e- upravljanja u opštinama.

5. RAD KOLEGIJUMA ZA USLUGE PREMA OPŠTINAMA

Kolegijumi su nastavili angažovanje u diskusiji o važnim pitanjima u svojim oblastima razmatranjem zakona i drugih podzakonskih akata kako bi uticali na donošenje odluka u jačanju i zaštiti opštinskih nadležnosti. Kolegijumi AKO-a postavili suu prioritete i radne aktivnosti za ovu godinu i razmotrili su zakonodavni program za 2016. u identifikaciji različitih tema, kao deo radnih grupa koje će biti u interesu razvoja aktivnosti kolegijuma u budućnosti.

Svaki Kolegijum je pripremio i odobrio plan rada za 2016., u određivanju ciljeva i aktivnosti na osnovu svog godišnjeg dnevnog reda. Do sada je održano 6. sastanaka u proseku od svakog kolegijuma (u zavisnosti od potreba i više) takođe, održano je 32 sastanaka predsjedništva Kolegijuma. Tokom svog rada i aktivnosti, Kolegijuma su razvili i konsolidovali svoje pozicije u radnim aktivnostima, održani su sastanci sa partnerima i saradnicima u davanju komentara i sugestija u razmatranju tokom razmatranja zakonodavstva.

Neki od rezultata koje su postigli Kolegijumi angažovanjem svog rada u davanju preporuka gde su postigli promene i poboljšanje usluga opštinama su:

Kolegijum kadrovskih rukovodilaca: Imajući u vidu značaj stručnih kolegijuma u lobiranju i diskusiji o pitanjima od interesa za opštine, Asocijacija Kosovskih Opština se suočava sa kontinuiranim zahtevima kadrovskih rukovodilaca u opštinama za formiranje novog kolegijuma u okviru AKO-a. Suočavajući se sa inicijativom organizovanom za kadrovske rukovodioce za formiranje novog kolegijuma kao jedne paralelne strukture sa garantovanim finansijama izvan Asoijacije, Odbor AKO smatra razumnim usvajanje njihovog zahteva za formiranje Kolegijuma kadrovskih rukovodilaca pošto se personel vezuje za sve procedure

zapošljavanja u opštinama, sa učinkom civilnih službenika, izgradnjom kapaciteta, promocijom i unapređenjem. U tu svrhu, Kolegijum kadrovskih rukovodilaca će pomoći u koordinaciji politika zapošljavanja, aktivnosti na podizanju kapaciteta i lobiranju za nacrt zakona u oblasti civilne službe.

Kolegijum za javne usluge: U cilju poboljšanja javnih usluga u opštini, Kolegijum radi na izradi smernica za izradu uputstva za izradu planova o mobilnosti za održavanje i investicije u otvorenim javnim prostorima, u bliskoj saradnji sa DEMOS, za poboljšanje i usklađivanje potreba za jedno slobodno i bezbedno kretanje za sve učesnike u saobraćaju, kao i upravljanje održavanja javnih prostora na kvalitetniji način u revitalizaciji postojećih prostora i stvaranju novih javnih prostora, kako bi osigurao bolji život za svoje građane.

Kolegijum predsedavajućih skupština opština: U cilju ispunjenja jedne od glavnih preporuka generalnog revizora, u okviru revizije izveštaja opštinskog revizora, Kolegijum predsedavajućih u saradnji sa drugim kolegijumima angažovan je u izradi jednog nacrt-pravilnika "model" za subvencije, koji će se koristiti da zameni postojeće pravilnike koji ne bi bili odgovarajući na osnovu finansijskog pravila br. 01/2013 / MF o troškovima javnog novca, odnosno koji predviđa da svaka isplata subvencije ili transfer treba da ima jasnu zakonsku osnovu, gde opštine treba da izrade i usvoje posebne opštinske pravilnike za dodelu subvencija. Očekuje se da to povećati transparentnost donošenja odluka i na taj način smanjiti prostor za prakticanje korupcije.

Kolegijum za inspekciju: Uprkos ranijim primedbama protiv centralizacije nadležnosti u oblasti tržišnih inspektora iniciranih od centralnog nivoa, Kolegijum za inspeksijske poslove je konsultovan o novom nacrtu za inspekciju od Ministarstva trgovine i industrije. Nacrt je smatran kao dalja prepreka od strane centralnih institucija u regulisanju procesa i implementaciji svakodnevnog rada opštinske inspekcije. Jedna od glavnih primedbi koja je navedena je ona o prethodnom upozorenju inspekcije privrednih subjekata, dobijanje prethodnog odobrenja odgovornog lica u svrhu obavljanja inspekcije, odnosno zahtev za odobrenje od nadležnog suda da uđu lokalne bez pristanka odgovornog lica, uzimajući u obzir da bi jedan takav zakon bio i neizvodljiv na terenu i predstavljao bi veliku prepreku u radu opštinske inspekcije. U junu, resorno ministarstvo je i dalje razmatralo stav, primedbe i preporuke AKO-a. AKO će pratiti proces i dalje će lobirati do konačnog usvajanja zakona.

Kolegijum za prostorno planiranje: Implementacija procesa tretiranja nelegalne gradnje u praksi pokazala je težak proces legalizacije, kao što su troškovi, veliki broj nelegalne gradnje. Iako je Kolegijum za prostorno planiranje stalno izrazio potrebu za izmenu zakona o tretiranju nelegalne gradnje, Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja je preuzelo inicijativu u izradi novog nacrt zakona o nelegalnoj gradnji. Najveći deo predloga od strane Kolegijuma za prostorno planiranje inkorporiran u novom nacrtu-zakona, proizvod je saradnje i zajedničkog zalaganja između Asocijacije Kosovskih Opština i Ministarstva za planiranje u diskusiji o problemima koje su pokrenuli opštinski predstavnici na osnovu identifikovanih prepreka na terenu, pojednostavljenje procedure za legalizaciju, smanjenje troškova i konačnu registraciju imovine u katastarskim dokumentima i ispunjenje drugih podzakonskih akata kako bi se uspešno završilo tretiranje nelegalne gradnje uspostavljanjem pravila u oblasti građevinarstva.

Kolegijum za budžet i finansije: Jedan od glavnih izazova kolegijuma ostaje pitanje smanjenja budžeta u različitim kategorijama, dakle kao primarna tačka u oblasti lokalnih finansija ostaje revizije opštinskog budžeta u 2016. godini, gde je kroz saradnju i debate sa Ministarstvom finansija postignut rezultat da neće biti uplitanje u ukupnom budžetu opštine, takođe neće se dirati budžet vezan za kapitalne projekte i kategoriju plata i dnevnica, kao što je dozvoljeno kretanje između kategorija roba i usluga, komunalnih troškova i subvencije i transferi. U tom smislu Kolegijum takođe lobira u pronalaženju mehanizama za utvrđivanje kriterijuma u planiranju i realizaciji sopstvenih opštinskih prihoda.

Kolegijum za ekonomski razvoj: U saradnji sa Swisscontact pokrenuta je diskusija i pronalaženje alternativa u pružanju podrške u oblasti turizma, kao važnog sektora za lokalni ekonomski razvoj. Diskusija je bila fokusirana na mogućnosti razvoja ovog sektora u budućnosti po opštinama, trendovima i aktuelnim dešavanjima u sektoru turizma kroz pružanje podrške u zapošljavanju, u pravcu održivog ekonomskog razvoja. Dobar primer u razmeni dobrih praksi predstavljen je projekat Opštine Peć u podršci i razvoju ovog sektora.

6. FINANSIJSKA STABILNOST AKO-a

6.1. Kraći kontekst

Zahvaljujući strukturama AKO-a (administraciji i političkom nivou), kao i podršci međunarodnih partnera, sa posebnim naglaskom SDC-a, AKO je uspela da uđe u novu fazu koja odražava jednu značajnu finansijsku stabilnost.

Asocijacija Kosovskih Opština ima za cilj nastavak izgradnje jedne finansijske stabilnosti koja garantuje očuvanje funkcionalne i statutarne nezavisnosti. Iako se AKO od svog osnivanja do danas suočavala sa brojnim poteškoćama i mnogim izazovima koji su se direktno odrazili na njenu finansijsku održivost, ipak, AKO je uspela da uspostavi ne samo jedan pozitivan trend u stvaranju finansijske stabilnosti, već i u promeni percepcije opština prema AKO-u rezultirajući u izgradnji ugovornih odnosa i obostrano poverljivih.

Ovo je dokazano i na Generalnoj skupštini AKO-a održana u martu 2016godine kroz masovno učešće opština i učlanjenja opština sa srpskom većinom i drugih manjina. Takođe, ocena rada AKO-a i zadovoljstvo svojih opština članica, meri se nezavisnim istraživanjem prema ankama poručanim od strane nemačke organizacije GIZ. Podaci iz ovih istraživanja su veoma ohrabrujući i pokazuju sve veće zadovoljstvo opština i drugih zainteresovanih strana za rad AKO-a. Ovo poverenje je nastavljeno i u 2016.godini.

6.2. Dostignuća tokom 2016

Asocijacija Kosovskih Opština ne samo da je nastavila sa pozitivnim trendom u realizaciji jednog od glavnih ciljeva koji se odnosi na njenu finansijsku stabilnost, već je tokom 2016. godine uspela da nadmaši sva očekivanja u ostvarivanju ovog cilja. Predviđeni cilj u budžetu AKO-a, za 2016. godinu je 135,000.€ U posmatranom periodu, AKO je implementirala i premašila predviđeni cilj prikupivši 180,449.€ Pet od šest opština sa većinskim srpskim

življem uplatilo je članarinu (Gračanica, Ranilug, Parteš, Novo Brdo i Klokot su platili, a Štrpce nije uplatilo).

Kao uspesi postignuti u skladu sa ovim ciljem može se smatrati i nastavak aktivnosti lobiranja koji imaju za cilj promovisanje opština u izvršavanju finansijskih obaveza prema AKO-u. To lobiranje se radi preko mehanizama AKO-a, stručnih kolegijuma posebno kroz Saveta gradonačelnika kao mehanizma koji okuplja sve gradonačelnike.

AKO nastavlja odličnu saradnju sa projektom DEMOS kako bi uticala na opštine koje imaju koristi od donacija ovog projekta u vezi plaćanja članarine u AKO. Saradnja AKO sa različitim partnerima u tom pogledu će imati veoma pozitivan uticaj na finansijsku održivost AKO-a. Važno je napomenuti da je AKO proširila svoje projekte u korist opština i sa Nemačkom organizacijom GIZ, projekti koji su imali uticaj na senzibilnost opština u izvršavanju obaveza prema AKO-u.

U posmatranom periodu, Odbor AKO, odnosno predsednik i izvršni direktor nastavili su redovne posete opštinama preko kojih su saslušali probleme sa kojima se one suočavaju. Predsednik i izvršni direktor AKO izrazili su spremnost za rešavanje svih problema opština u nadležnim organima. Ove posete su poslužile kao jedna dobra mogućnost za pojašnjenje i finansijske pozicije AKO-a kao i i potrebu za dalju finansijsku stabilnost.

6.3. Finansiranje od trećih stranaka

Finansiranje od trećih lica podrazumeva grantove realizovane od AKO-a, osim onih realizovanih iz programa koji finansira SDC. U tom smislu AKO je za 2016. godinu predvidela ukupni budžet u ukupnom iznosu od 77,000€ iz različitih finansijskih organizacija, kao što su NALAS, Savet Evrope, GIZ. U posmatranom periodu, AKO je uspela da realizuje jedan deo predviđenih grantova, odnosno u ovom periodu AKO je potpisala ugovor sa GIZ, u iznosu od 5.000 €. Sa DEMOS, u iznosu od 6.000€, sa MALS 6.000€ i sa NALAS, u iznosu od 11.000€. Takođe, tokom ovog perioda, AKO je potpisala jedan projekat sa Save the Children u iznosu od 10.820€.

AKO je potpisala još jedan Memorandum o razumevanju sa UNICEF-om. Cilj ovog memoranduma je podrška u lobiranju AKO-a u zaštiti dece za 2016-2017 godinu. Budžet koji je predviđen za 2016. Iznosio je 20,000\$ (18,000€ približno).

Ukupn broj grantova iz ugovora potpisanih za posmatrani period iznosi 56,820€, ili 74% od ukupnog granta koji su predviđeni za 2016. godinu.

7. SARADNJA SA PARTNERIMA

Kontekst angažovanja jednog niza organizacija lokalne samouprave na Kosovu - određuje i podstiče Asocijaciju Kosovskih Opština za jedno partnerstvo sa ovim organizacijama sa kojima koordinira aktivnosti u vezi zajedničkog rada sa njima. Saradnja sa partnerima AKO-a pomogla je u lobiranju i zastupanju, i u realizaciji mnogih projekata koje su dobile opštine, bilo u fondovima, finansijskoj podršci u projektima, pružanju usluga, radionicama za obuku, razmeni iskustava, itd. Ovo partnerstvo je takođe uticalo na povećanje učinka opština, na

izgradnji kapaciteta, olakšice u pružanju raznih usluga, dopunu potrebnih dokumenata, saradnji između opština i saradnji između opština i različitih organizacija itd.

SDC - Kao ključni partner u razvoju i unapređenju AKO-a daje značajan doprinos kao institucionalnu podršku za AKO. Program koji finansira SDC daje više prostora za delovanje, koji pokriva aktivnosti AKO-a u zavisnosti od vremena i potrebe za lobiranje za razliku od projekata drugih organizacija. Program podrške finansija od SDC je sveobuhvatni u aktivnostima AKO-a i integrisan sa osnovnim budžetom.

Prijatelji AKO-a/godišnji sastanak sa glavnim partnerima kosovskih opština koji se bave i radom u oblasti lokalne samouprave. Prijatelji AKO-a funkcioniše kao veoma važan mehanizam u koordinaciji aktivnosti između lokalnih institucija i njihovih partnerskih organizacija. Važno je napomenuti glavnu ulogu koju igra AKO u ovoj koordinaciji sastanka i njihovih aktivnosti.

Partnerstvo AKO-a u različitim projektima vezuju se za ove glavne aktivnosti:

- Saradnja na projektu SDC / DEMOS na izradi "model-pravilnika za subvencije". Ovoj izradi prethodile su trodnevne radionice, 6 sastanaka sa stručnim kolegijuma (Kolegijum predsedavajućih skupština opština, Kolegijum za obrazovanje Kolegijuma za zdravstvo i socijalnu zaštitu, Kolegijum za ekonomski razvoj, Kolegijum pravnih službenika, Kolegijum za budžet i finansije) za razmatranje nacrt- propisa i da bi konačni dokument bio potpuniji i da opštinama preostane manje posla u radnim grupama, pre nego što usvoje u Skupštini opštine.
- AKO je bila partner zajedno sa DEMOS-om Agencije za ravnopravnost polova u organizovanju trodnevne radionice u Draču, gde je izrađen "model pravilnik za opis radnih mesta- Službenik/ice za rodnu ravnopravnost u ministarstvima i opštinama".
- AKO podržana od projekta DEMOS-a u saradnji sa MALS-om doprinela je u izradi Priručnika za međupštinsku za saradnju. Na dvodnevnom seminaru organizovan u Skoplju prisustvovali su predsedavajući kolegijuma.
- AKO u saradnji sa Projektom koji finansira EU "Podrška Ministarstvu rada i socijalne zaštite na jačanju mehanizama za sprovođenje decentralizacije socijalnih usluga" organizovala je obuke sa opštinskim službenicima oko razvoja planiranja i finansiranja socijalnih usluga, poboljšani kapacitet za razvoj javno-privatnog partnerstva; veća sposobnost za izgradnju lokalnih partnerstava u zaštiti i socijalnoj podršci, unapređeni kapacitet za pregovaranje i za upravljanje ugovorima sa nedržavnim akterima.
- Kolegijum za obrazovanje je predstavljen kroz saradnju sa GIZ-a, osnovno obrazovanje na Kosovu - lintegrisano planiranje u obrazovanju. Rezultati i metode integrisanog planiranja u obrazovanju sprovodi se u nekoliko opština iz projekta GIZ-a, podeljeni su sa svim ostalim opštinama Kosova.
- U saradnji sa projektom DEMOS organizovano je nekoliko radionica sa svim opštinama sa aspekta upravljanja javnim prostorima u opštinama i mobilnosti, kao rezultat

projekta DEMOS sa svojim opštinama partnerima, omogućena je da se razmene i sa ostalim opštinama članicama AKO.

- Povodom obeležavanja 15. godišnjice od osnivanja AKO-a organizovane su aktivnosti "Nedelja opština", koja je sprovedena uz podršku MALS-a, GIZ i DEMOS-a. U ovim aktivnostima, četvorodnevni aktivnostima održana je Konferencija o lokalnoj samoupravi, Sajam opština, Okrugli sto za budućnost opština i turnir u malom fudbalu na kome je učestvovalo 24 opštine.
- AKO u zajedničkom organizovanju sa projektom Evropske komisije - "Developing Together", organizovali konferenciju o socijalnom stanovanju na Kosovu, gde je ova konferencija okupila oko 200 učesnika, službenike sa centralnog nivoa, lokalnog nivoa, razne organizacije i partnere ili donatore koji doprinose na Kosovu oko socijalno stanovanja. Još uvek ostaje izazov za naše opštine, regulisanje pitanje socijalnog stanovanja za svoje građane.
- AKO je u saradnji sa projektom DEMOS u decembru organizovala jednodnevnu radionicu sa 24 opštine za promovisanje zakona o međuopštinskoj saradnji. Opštine su se ujedinile one koje su vezane sa teritorijom, da se uvidi mogućnost u kojim oblastima ili koji bi bili konkretni projekti koji bi se realizovali preko međuopštinske saradnje.
- Nakon iniciranja i zahteva organizacije "Save the Children" za saradnju sa AKO-om, u septembru 2016 ozvaničen je zajednički četvoromesečni projekat između AKO-a i "Save the Children", "Uključivanje dece u opštinsko planiranje i budžetiranje. Projekat ima za cilj da pokrene dijalog između odgovornih službenika i zajednica (uključujući i decu) sa osvrtom na pitanja budžetskih izdvajanja i kvaliteta usluga u obrazovanju i razvoju i staranja u ranom detinjstvu u Peći i Prištini. Ovo će se postići kroz izgradnju kapaciteta opštinskih službenika za (obrazovanje, socijalnu zaštitu i zdravstvo, kulturu, službenika finansija, koordinatora za ljudska prava / rodnu jednakost/ decu) u opštinama na Kosovu (sa posebnim osvrtom na Peć i Prištinu). Projekat će na kraju dovesti do opšte obuke opštinskih službenika i dečijih ansambla u ove dve opštine, o gore navedenim pitanjima, i izradiće jedan priručnik oko učestvovanja dece u budžetu u opštinama koji se može upotrebiti čak i iz drugih opština.

8. AKTIVNOSTI I OSTALE USLUGE

8.1 Komuniciranje

Asocijacija Kosovskih Opština i ove godine je nastavila da održava kontakt i stalnu komunikaciju sa opštinama. U ovom periodu opštinama je dostavljeno 85 različitih dopisa, obaveštenja, izveštaja, povratnih odgovora, nacрта-zakona, nacрта-pravilnika, preporuka, predloga, stavova itd.

Razvijajući transparentnost, na web-stranici AKO-a stalno su postavljane sve publikacije i brošure pripremljene od AKO-a i neke od partnera i naših saradnika i službenika IT-a održavana je na dnevnim osnovama. Ove godine je dizajnirana i nova web-stranica AKO-a sa novim izgledom i sadržinom.

Takođe, donošenjem periodičnih publikacija, jedine za lokalnu samoupravu, AKO priprema, štampa i raspodeljuje Bilten na dvomesečnim osnovama, koji se objavljuje na tri jezika

(Albanski, Sprski i Engleski). U ovom periodu izveštavanja, pripremljeno je i objavljeno šest Biltena. Takođe, AKO je radila na jačanju svog ugleda i preko identifikacionih proizvoda. U tom pravcu, postoji i društvena mreža Ako-a na 'Facebook' na kojoj se postiraju sve vesti i njene aktivnosti. AKO je imala jednu veliku ulogu u tom pravcu, posebno tokom sastanaka održanih u događaju “Nedelja opština” u junu mesecu.

8.2. Funkcionisanje struktura AKO-a

Svojim angažovanjem, Asocijacija Kosovskih Opština i ove godine je završila svoje statutarne obaveze o funkcionalnosti svojih struktura. Organizovano je nekoliko sastanaka sa Savetom gradonačelnika, organ koji smo počeli da i dalje jačamo, i održan je sastanak Generalne skupštine koji je osim razmatranja godišnjih izveštaja uradio i usvajanje nove strategije 2016/2020.

8.3 AKO kao mehanizam koji pomaže i centralnom nivou

Pošto smo veoma prisutni u razvoju centralnog nivoa, AKO je ocenjena kao jedan mehanizam koji ne samo da zastupa lokalne organe već može pomoći po pitanjima određenim i od centralnog nivoa. U ovom šestomesečju imali smo nekoliko zahteva iz ministarstava i različitih institucija centralnog nivoa, radi pomaganja u organizovanju njihovih sastanaka sa opštinama.

9. IZVEŠTAJI NEZAVISNOG REVIZORA

RSM KOSOVO SH.P.K

Str. Perandori Justinian 62
Qyteza Pejton
10 000 Prishtina
Republic of Kosovo

T +381 38 609 900
F +381 38 609 901
DL +377 45 666 888

www.rsmks.com

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Da odbora Udruženja kosovskih opština

Mišljenje

Mi smo izvršili reviziju priloženih finansijskih Izveštaja Asocijacije Kosovskih Opština ("NGO"), koji obuhvataju izvještaj o poreklu i upotrebi sredstava za godinu završenu 31. decembra 2016, i napomena uz finansijski izvještaj, uključujući sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji predstavljaju objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, primanja i isplate Asocijacije Kosovskih Opština za godinu koja se završava 31. decembra 2016, u skladu sa osnovama računovodstva kao što je opisano u Napomeni 2. finansijskih izveštaja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (ISA). Naša odgovornost prema tim standardima je opisana u sekciji Odgovornosti Revizora za Reviziju finansijskih izveštaja naseg izveštaja. Mi smo nezavisni od NVO i to u skladu sa Međunarodnim standardima odbora za etičke standarde za računovodje (IESBA) Eticki kod za Profesionalne računovodje IESBA, u isto vreme mi smo ispunili naše druge etičke odgovornosti u skladu sa IESBA KOD. Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbeđuju osnovu za izražavanje naseg revizijskog mišljenja.

Drugo

Finansijski izveštaji Asocijacije Kosovskih Opština za godinu završenu 31. decembra 2015. godine, bili su predmet revizije od strane drugog revizora koji je izrazio nemodifikovano mišljenje o tim izveštajima 14. Marta 2016.

Odgovornosti rukovodstva i onima koji rukovode sa pripremanje finansijskih izveštaja

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa osnovama računovodstva kao što je opisano u Napomeni 2. ovog finansijskog izveštaja i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevare ili greške.

U pripremi finansijski izveštaj, rukovodstvo je odgovorna za procenu sposobnosti NVO da nastavi poslovanje, otkriva, ako je primjenjivo, pitanja koja se odnose na produženje poslovanja i upotrebiti ovo kao baza računovodstva, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira NVO ili da prestane operacije, ili nema realnu alternativu osim da to uradi.

Rukovodstvo za upravljanje su odgovorni za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja u NVO.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskog izvještaja

Naša je odgovornost da u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške, i da izdajemo izveštaj revizora, koji uključuje naše mišljenje. Razumno uverenje podrazumeva visok nivo osiguranja, ali nije garancija da revizija sprovedena u skladu sa MSR uvek otkrije materijalno značajne greske kada postoje. Iskrivljavanje činjenica može nastati kao ishod prevare ili greške i smatraju se materijalno ako, pojedinačno ili zajedno, utiču na ekonomske odluke od strane korisnika ovih finansijskih izveštaja.

Kao proces revizije i u skladu sa MSR, vežbamo profesionalan postupak i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- Identificiramo i procenimo rizik od materijalno značajnih grešaka u finansijskim izveštajima, nastalim usled kriminalne radnje ili greške, dizajniramo i obavljam procedure revizije koje su adekvatne za te rizike, i pribavljamo dovoljnih i odgovarajućih revizijskih dokaza da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik za ne detektiranje materijalno pogrešnih izjava koje proizlaze kao rezultat prevare je veći od onih koje proizlaze od gresaka, jer prevare mogu da uključe dosluh, falsifikovanje, namerne propuste, lažno ili namernu povredu interne kontrole.
  - Sagledavamo interne kontrole relevantne za reviziju, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola NVO.
  - Procenimo primenjenje i upotrebljivanje računovodstvenih politika i prihvatljivost računovodstvenih procena i srodnih obelodanjivanja pripremljene od strane rukovodstva.
  - Zaključujemo o svrsishodnosti upotrebe osnove računovodstva od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li neka materijalna nesigurnost postoji u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u sposobnost NVO da nastavi sa poslovanjem. Ako mi zaključimo da postoji materijalna nesigurnost, mi smo obavezni da skrenemo pažnju u izveštaju našem revizorskom izveštaju u vezi finansijskih izveštaja ili, ako takva otkrića su neadekvatna, da izmenimo naše mišljenje. Naši zaključci su na osnovu prikupljenih dokaza do dana izveštaja našeg revizorskog izveštaj. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu izazvati situaciju da NVO ne može proizvesti sa poslovanjem.
  - Procenjujemo celokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskog izveštaja, uključujući detaljno obelodanjivanja, i da li finansijski izveštaji predstavljaju osnovne transakcije i događaje na način koji postiže fer prezentaciju.
- Mi komuniciramo sa onima koji su ovlašćeni za upravljanje u vezi sa, između ostalih stvari, planiranom obimu i vremenu revizije i značajnih nalaza revizije, uključujući i sve značajne nedostatke u internoj kontroli koje smo identifikovali tokom naše revizije.

RSM Kosovo Sh.p.k

Prishtina, Kosovo
28 Mart 2017

RSM Kosovo Sh.p.k.

IZVEŠTAJ PRIHODA I KORIŠČENJA FONDOVA

	Belešk	Godina završena 31 Decembra	
		2016 (u EVRIMA)	2015 (u EVRIMA)
FINANSIRANJE			
Fondovi od donator	3	228,791	318,394
Prihodi od participacije opština	4	180,449	117,712
Ostali prihodi		1,965	634
UKUPNO FINANSIRANJE		411,205	436,740
TROŠKOVI			
Troškovi personela	5	142,680	160,301
Lobiranje / avokacija	6	104,219	121,037
Snabdevanje kancelarije	7	26,659	26,888
Kancelarijske usluge	8	25,061	30,514
Troškovi putovanja	9	23,343	43,983
Komunikacije i publikacije	10	14,735	12,525
Povećanje kapaciteta	11	12,785	8,362
Ostali troškovi	12	11,919	15,934
Ukupni troškovi		361,401	419,544
(Negativan)/Pozitivan bilans primljenih Fondova nakon troškova		49,804	17,196
Vračanje Fondova		(41)	(2,583)
Negativan)/Pozitivan bilans		49,763	14,613
Novac i bankovno stanje na početku perioda		142,602	127,989
Novac i bankovno stanje na kraju perioda	13	192,365	142,602